

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра гігієни тварин і харчових продуктів
імені професора А. К. Скороходька

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

Олександр ВАЛЬЧУК

“ 2 ” червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Галузь знань 21 «Ветеринарна медицина»

Спеціальність 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Освітня програма «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Факультет ветеринарної медицини

Розробник – д. вет. н., професор Якубчак О.М.

Київ – 2026 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Державний контроль харчових продуктів» вивчає правові та організаційні засади державного контролю за дотриманням операторами ринку вимог законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин. Основні цілі контролю: гарантування безпеки (забезпечення того, що харчові продукти та корми не шкодять здоров'ю людини чи тварини); захист інтересів споживачів (запобігання введенню в оману, контроль за маркуванням та якістю); відповідність законодавству (перевірка дотримання операторами ринку гігієнічних вимог, впровадження системи НАССР)

Державний контроль харчових продуктів і кормів

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	212 – «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»	
Освітня програма	«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	нормативна	
Загальна кількість годин	420	
Кількість кредитів ECTS	14	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної, заочної та дистанційної (за наявності) форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	6	
Семестр	11–12	
Лекційні заняття	60 год.	
Практичні, семінарські заняття	-	
Лабораторні заняття	120 год.	
Самостійна робота	240 год.	
Індивідуальні завдання	_____ год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	8 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета – забезпечити підготовку лікарів ветеринарної медицини із безпечності та якості харчових продуктів і кормів для здійснення державного (власного) контролю, які можуть здійснювати інспектування будівель, транспортних засобів, тимчасових та інших потужностей, випробувальних лабораторій, що розміщуються на потужностях і мають відношення до виробництва та/або обігу харчових продуктів, а також аудит процедур, заснованих на принципах НАССР;

здійснювати і відбирати зразки об'єктів санітарних заходів;

перевіряти документи щодо виконання операторами ринку вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів і отримувати їх копії;

проводити оцінку результатів лабораторних досліджень (випробувань) зразків об'єктів санітарних заходів для цілей державного контролю;

видавати приписи щодо усунення порушень вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів.

Завдання вивчення дисципліни

Опанувати вимоги нормативно-правових актів України та ЄС щодо здійснення державного (офіційного) контролю.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню: Органічна хімія; Цитологія, гістологія, ембріологія; Ветеринарна мікробіологія; Біохімія тварин з основами фізичної і колоїдної хімії; Ветеринарна Вірусологія; Гігієна тварин; Благополуччя тварин, етологія та професійна етика; Оперативна хірургія, Топографічна анатомія та анестезіологія; Клінічна діагностика хвороб тварин; Ветеринарна фармакологія; Ветеринарна радіобіологія; Паразитологія та інвазійні хвороби; Гігієна харчових продуктів.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність аналізувати загальні принципи, які застосовують до харчових продуктів і кормів загалом (СК) та безпечності харчових продуктів і кормів зокрема, на національному рівні та на рівні Європейського співтовариства.

СК 3. Здатність здійснювати державний (внутрішній) контроль дотримання вимог передзабійного огляду, забою тварин, а також здатність проводити післязабійний огляд продуктів забою та надавати рекомендації щодо їх подальшого використання.

СК 8. Здатність планувати та проводити стандартний і розширений державний контроль підконтрольних вантажів на державному кордоні України та транспорті, аналізувати зв'язок між контролем безпечності харчових продуктів і здоров'ям людей за міжнародної торгівлі продуктами тваринного походження.

СК 9. Здатність проводити державний аудит на підконтрольних потужностях з виробництва, переробки, обігу харчових продуктів, кормів, кормових добавок, преміксів, ветеринарних препаратів, побічних продуктів згідно із системою менеджменту безпечності харчових продуктів та контролювати систему моніторингу для кожної критичної точки управління (КТУ) під час виробництва продукції.

СК 11. Здатність організовувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог і санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

СК 12. Здатність здійснювати державний (внутрішній) ветеринарно-санітарний контроль на потужностях з виробництва та обігу санітарних заходів, застосовувати придатні

методи відбору проб, поводження з ними та результатами їх випробувань (досліджень).

СК 15. Здатність здійснювати контроль на потужностях з виробництва та обігу продуктів тваринного походження, на кордоні і транспорті з урахуванням потенційного впливу транскордонних хвороб, зокрема зоонозів.

СК 17. Здатність здійснювати судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.

СК 21. Здатність працювати у правовому полі як у міжособистісних відносинах, так і за співпраці із представниками судових та правоохоронних органів під час інспекторської діяльності.

Програмні результати навчання (ПНР)

ПНР 1. Володіти державною та іноземною (іноземними) мовами для можливості усного й письмового спілкування з фахівцями галузі та представниками інших професій і галузей з метою вирішення професійних завдань, для роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо.

ПНР 4. Володіти методами та методиками передзабійного огляду, гуманного забою тварин, проведення післязабійного огляду продуктів забою та надання рекомендацій щодо їх подальшого використання.

ПНР 5. Володіти знаннями про хвороби тварин різної етіології та уміти застосовувати адекватні методи і методики клінічних та лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин різних класів і видів, знати шляхи подальшого використання хворих тварин і продукції, одержаної від них, а також від тварин, підданих лікуванню, профілактичним чи іншим обробкам тощо.

ПНР 6. Знати органолептичні та інструментальні методи і методики дослідження харчових продуктів і кормів для визначення їх безпечності та якості.

ПНР 7. Уміти планувати і здійснювати контроль та проводити моніторинг виробництва, здійснювати контроль зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів і кормів, кормових добавок, преміксів, побічних продуктів, ветеринарних препаратів, засобів ветеринарної медицини та оцінювати їх безпечність і якість.

ПНР 8. Мати навички стандартного та розширеного державного контролю підконтрольних вантажів на державному кордоні України та транспорті, здійснювати аналіз зв'язку між контролем безпечності харчових продуктів та здоров'ям людей за міжнародної торгівлі продуктами тваринного походження.

ПНР 10. Володіти знаннями та практичними умінями, необхідними для організації і проведення державного контролю гігієнічних вимог та санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ПНР 11. Володіти знаннями та практичними умінями, необхідними для здійснення державного (внутрішнього) ветеринарно-санітарного контролю на потужностях з виробництва та обігу м'яса і м'ясних продуктів, молока і молочних продуктів, напівфабрикатів, харчових гідробіонтів; заготівлі, зберігання та обігу харчових рослинних продуктів, меду та апіпродуктів, харчових яєць та яйцепродуктів тощо, а також методами та методиками відбору, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного й біотехнологічного походження, правильного поводження з ними та результатами їх випробувань (досліджень).

ПНР 12. Володіти принципами, методами та процедурами дотримання належного санітарного стану на потужностях для випуску, зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів, кормів і кормових добавок, преміксів, побічних продуктів, ветеринарних препаратів, а також методами оцінювання їх безпечності та якості.

ПНР 13. Володіти навичками та знаннями, необхідними для ведення ветеринарного обліку, оформлення звітної та іншої необхідної документації, уміти ідентифікувати та встановлювати відповідність харчових продуктів вимогам нормативно-правових актів та іншим відомостям, наведеним в інформації для споживача або у декларації виробника.

ПНР 14. Володіти методами контролю технологічних процесів первинної обробки субпродуктів, харчової крові, спеціальної сировини, здійснювати ветеринарносанітарний

контроль дотримання технологічних операцій з ендокринною, ферментною, кишковою, шкіряно-хутровою сировиною, м'ясом та іншими продуктами забою і готовими харчовими продуктами, здійснювати їх інспектування, наносити позначки придатності та визначати шляхи подальшого використання цієї продукції.

ПРН 15. Володіти методами контролю гігієнічних вимог діяльності різних потужностей, які проводять збір, обробку, знешкодження (зnezараження), видалення, утилізацію та знищення побічних продуктів тваринницьких підприємств (потужностей), об'єктів ветеринарної медицини, переробної промисловості тощо.

ПРН 16. Мати необхідні знання та уміння для здійснення судово-ветеринарної експертизи згідно з чинним законодавством.

ПРН 17. Володіти методами контролю ефективності проведення санації різних потужностей з виробництва і переробки продуктів тваринництва відповідно до вимог національних і міжнародних нормативно-правових актів.

ПРН 19. Розуміти суть професії, знати підходи та методи оцінювання різних виробничих ситуацій, володіти абстрактним мисленням та вміти аналізувати можливий подальший перебіг цих ситуацій, уміти приймати обґрунтовані рішення, організовувати та здійснювати якісне виконання прийнятих рішень з дотриманням морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів з прагненням до збереження навколишнього середовища.

ПРН 20. Володіти правовим мисленням і культурним стилем правомірної поведінки у повсякденному житті як у міжособистісних відносинах, так за співпраці із представниками судових та правоохоронних органів під час інспекторської діяльності.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:
– повного терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усього	у тому числі				
л			п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Контроль безпеки харчових продуктів в ЄС (587548-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-MODULE)							
Тема 1. Загальний Харчовий Закон як основа формування європейської системи гарантування безпеки харчових продуктів. Теоретичні основи підходів до контролю безпеки харчових продуктів та кормів. Еволюція урядових програм та проектів регулювання контролю за безпекою харчових продуктів в ЄС. Загальні положення законодавства ЄС про харчові продукти (Регламент (ЄС) № 178/2002, Регламент (ЄС) № 2017/625, Рішення Комісії 2006/677/ЄС)		10	4		6		12
Тема 2. Основні принципи забезпечення безпеки харчових продуктів в ЄС та небезпеки пов'язані з харчовими продуктами (викладені в Регламенті (ЄС) № 178/2002: прогностичність, наукове обґрунтування, що базується на оцінці ризиків, прозорість).		10	4		6		12
Тема 3. Цілі, методи та інструменти сучасного європейського контролю за безпекою харчових продуктів (FVO, EFSA, RASFF, мікробіологічні критерії, класифікація ризиків тощо)		10	4		6		12

<p>Тема 4. Аналіз ризиків у харчовому ланцюзі. Системи забезпечення безпечності як засіб контролю за безпечністю харчових продуктів в агропродовольчому ланцюзі ЄС (принципи НАССР, впровадження та аудит НАССР)</p>	10	4	6		12
<p>Тема 5. Організація офіційного контролю в ЄС. Основні компоненти для організації системи офіційного контролю. Процедури офіційного контролю. Основні етапи аудиту. Аудиторська діяльність на підприємстві Контроль сторонніх речовин у кормах та забруднювачів у харчових продуктах. Застосування принципів офіційного аудиту до конкретних видів виробництва (виробництво та переробка молока, м'яса, яєць, кормів). Органічне виробництво продуктів харчування (загальні вимоги, принципи, сертифікація та аудит) Контроль знань</p>	10	4	6		12
<p>Разом за змістовим модулем</p>	50	20	30		60

Змістовий модуль 2. Законодавство України щодо здійснення державного контролю.						
Тема 1. Законодавство України щодо здійснення державного контролю. Державний контроль. Його види. Процедури здійснення державного контролю.		10	4		6	12
Тема 2. Законодавство ЄС. Основні положення Регламенту ЄС 882/2004 “Про офіційний контроль, здійснюваний з метою забезпечення перевірок відповідності законодавству щодо харчових продуктів та кормів, та правил щодо охорони здоров’я та благополуччя тварин		10	4		6	12
Тема 3. Засади та порядок здійснення державного контролю. Повноваження, права та обов’язки державних інспекторів. Плани державного контролю. Види, порядок затвердження		10	4		6	12
Тема 4. Права та обов’язки операторів ринку щодо здійснення державного контролю потужностей та об’єктів санітарних заходів. Дозвільні документи, які отримують оператори ринку, що провадять діяльність, пов’язану з виробництвом та/або зберіганням харчових продуктів тваринного походження. Порядок видачі, тимчасове припинення та поновлення дії експлуатаційного дозволу		10	4		6	12
Тема 5. Планування державного контролю		10	4		6	12
Контроль знань						
Разом за змістовим модулем		50	20		30	60

Змістовий модуль 3. Концепції та підходи з проведення інспекцій харчових продуктів, заснованих на ризику						
<p>Тема 1. Критерії та схеми з оцінки ризику та категоризації потужностей.</p> <p>Концепції та підходи з проведення інспекцій харчових продуктів, заснованих на ризику</p> <p>Планування заходів Держконтролю</p>		10	2		8	14
<p>Тема 2. Проведення інспекцій потужностей операторів ринку харчових продуктів, заснованих на ризику.</p> <p>Державний контроль дотримання вимог щодо застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках</p>		10	2		8	16
<p>Тема 3. Державний контроль дотримання вимог щодо простежуваності у харчовому ланцюзі.</p> <p>Вилучення та відкликання харчових продуктів.</p> <p>Причини та процедури.</p>		10	4		6	16
<p>Тема 4. Інспектування експортних потужностей.</p> <p>Реєстр затверджених експортних потужностей.</p> <p>Вимоги до потужностей, що виробляють харчові продукти для їх ввезення (пересилання) на митну територію України, та порядок їх перевірки. Тимчасове припинення або виключення затверджених експортних потужностей з реєстру.</p> <p>Контроль знань</p>		10	4		6	14
Разом за змістовим модулем		40	12		28	60

Змістовий модуль 4. Державний контроль обігу харчових продуктів						
<p>Тема 1. Державна реєстрація об'єктів санітарних заходів. Державний контроль забою тварин. Передзабійне та післязабійне інспектування. Здійснення державного контролю на бійнях, гуртівнях та потужностях з розбирання та обвалювання м'яса</p>		10	2		8	16
<p>Тема 2. Державний контроль обігу харчових продуктів на агропродовольчих ринках. Державний контроль дотримання операторами ринку вимог щодо маркування харчових продуктів</p>		10	2		8	14
<p>Тема 3. Державний контроль дотримання вимог операторами ринку, які здійснюють первинне виробництво та ведення записів щодо забезпечення безпеки харчових продуктів. Державний контроль дотримання вимог поводження з відходами та побічними продуктами тваринного походження.</p>		10	2		8	14
<p>Тема 4. Державний контроль на кордоні і транспорті. Вимоги до митних складів. Поводження з вантажами. Вимоги до міжнародного сертифіката. Державний контроль вантажів нетваринного походження. Контроль знань</p>		10	2		8	16
Колоквіум						
Разом за змістовим модулем		40	8		32	60
Всього годин	420	180	60		120	240

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<u>Змістовий модуль 1.</u>	
1.	Загальний Харчовий Закон як основа формування європейської системи гарантування безпечності харчових продуктів. Теоретичні основи підходів до контролю безпечності харчових продуктів та кормів. Еволюція урядових програм та проектів регулювання контролю за безпечністю харчових продуктів в ЄС.	4
2.	Основні принципи забезпечення безпечності харчових продуктів в ЄС та небезпеки, пов'язані з харчовими продуктами (викладені в Регламенті (ЄС) № 178/2002: прогностичність, наукове обґрунтування, що базується на оцінці ризиків, прозорість).	4
3.	Цілі, методи та інструменти сучасного європейського контролю за безпечністю харчових продуктів (FVO, EFSA, RASFF, мікробіологічні критерії, класифікація ризиків тощо).	4
4.	Міжнародний вплив на законодавство про харчові продукти ЄС. Рівні та обмеження потенціалу щодо безпечності харчових продуктів та початкові етапи у процесі зміцнення національної системи контролю харчових продуктів (системні, організаційні та індивідуального рівня). Аналіз ризиків у харчовому ланцюзі. (фізичні, хімічні, біологічні та алергічні небезпечні фактори).	4
5.	Організація офіційного контролю в ЄС. Основні компоненти для організації системи офіційного контролю. Контроль сторонніх речовин у кормах та забруднювачів у харчових продуктах Органічне виробництво продуктів харчування (загальні вимоги, принципи, сертифікація та аудит)	4
	Разом за змістовим модулем	20

<u>Змістовий модуль 2</u>		
6.	Тема 1. Законодавство України щодо здійснення державного контролю. Державний контроль. Його види. Процедуриздійснення державного контролю.	4
7.	Тема 2. Законодавство ЄС. Основні положення Регламенту ЄС 882/2004 “Про офіційний контроль, здійснюваний з метою забезпечення перевірок відповідності законодавству щодо харчових продуктів та кормів“, та правил щодо охорони здоров'я та благополуччя тварин	4
8.	Тема 3. Засади та порядок здійснення державного контролю. Повноваження, права та обов'язки державних інспекторів. Плани державного контролю. Види, порядок затвердження	4
9.	Тема 4. Права та обов'язки операторів ринку щодо здійснення державного контролю потужностей та об'єктів санітарних заходів Дозвільні документи, які отримують оператори ринку, що провадять діяльність, пов'язану з виробництвом та/або зберіганням харчових продуктів тваринного походження. Порядок видачі, тимчасове припинення та поновлення дії експлуатаційного дозволу. Державна реєстрація потужностей.	4
10.	Тема 5. Планування державного контролю Контроль знань	4
	Разом за змістовим модулем	20
<u>Змістовий модуль 3.</u>		
11.	Тема 1. Критерії та схеми з оцінки ризику та категоризації потужностей. Концепції та підходи з проведення інспекцій харчових продуктів, заснованих на ризику	2
12.	Тема 2. Планування заходів держконтролю. Проведення інспекцій потужностей операторів ринку харчових продуктів, заснованих на ризику. Державний контроль дотримання вимог щодо застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках	2
13.	Тема 3. Державний контроль дотримання вимог щодо простежуваності у харчовому ланцюзі. Вилучення та відкликання харчових продуктів. Причини та процедури	4
14.	Тема 4. Інспектування експортних потужностей. Реєстр затверджених експортних потужностей. Вимоги до потужностей, що виробляють харчові продукти для їх ввезення (пересилання) на митну територію України, та порядок їх перевірки. Тимчасове припинення або виключення затверджених експортних потужностей з реєстру.	4
	Разом за змістовим модулем	12

<u>Змістовий модуль 4.</u>		
15.	Тема 1. Державна реєстрація об'єктів санітарних заходів. Державний контроль забою тварин. Передзабійне та післязабійне інспектування. Здійснення державного контролю на бійнях та потужностях з розбирання та обвалювання м'яса.	2
16.	Тема 2. Державний контроль обігу харчових продуктів на агропродовольчих ринках Державний контроль дотримання операторами ринку вимог щодо маркування харчових продуктів.	2
17.	Тема 3. Державний контроль дотримання вимог операторами ринку, які здійснюють первинне виробництво та ведення записів щодо забезпечення безпечності харчових продуктів. Державний контроль дотримання вимог поведінки з відходами. Колоквіум	2
18.	Тема 4. Державний контроль на кордоні і транспорті.	2
	Разом за змістовим модулем	8

Теми практичних занять не плануються.

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<u>Змістовий модуль 1.</u>		
1.	Тема 1. Загальні положення законодавства ЄС про харчові продукти (Регламент (ЄС) № 178/2002, Регламент (ЄС) № 2017/625, Рішення Комісії 2006/677/ЄС)	4
2.	Тема 2. Процедури офіційного контролю. Системи забезпечення безпечності як засіб контролю за безпечністю харчових продуктів в агропродовольчому ланцюзі ЄС (принципи НАССР, впровадження та аудит НАССР)	4
3.	Тема 3. Основні етапи аудиту. Аудиторська діяльність на потужності	4
4.	Тема 4. Контроль сторонніх речовин у кормах та забруднювачів у харчових продуктах.	4

5.	Тема 5. Застосування принципів офіційного аудиту до конкретних видів виробництва (виробництво та переробка молока, м'яса, яєць, кормів)	4
6.	Тема 6. Проблеми системи офіційного контролю в Україні	4
7.	Тема 7. Особливості інспектування органічних операторів ринку харчових продуктів	4
8.	Тема 8. Презентація тем досліджень студентів.	2
	Разом за змістовим модулем	30
	<u>Змістовий модуль 2</u>	
9.	Тема 1. Законодавство України щодо здійснення державного контролю. Державний контроль. Його види. Процедури здійснення державного контролю.	4
10.	Тема 2. Основні засади діяльності компетентного органу у сфері державного контролю. Надання повноважень на здійснення окремих заходів державного контролю.	4
11.	Тема 3. Засади та порядок здійснення державного контролю. Повноваження, права та обов'язки державних інспекторів	4
12.	Тема 4. Плани державного контролю. Види, порядок затвердження	4
13.	Тема 5. Права та обов'язки операторів ринку щодо здійснення державного контролю потужностей та об'єктів санітарних заходів	4
14.	Тема 6. Дозвільні документи, які отримують оператори ринку, що провадять діяльність, пов'язану з виробництвом та/або зберіганням харчових продуктів тваринного походження. Порядок видачі, тимчасове припинення та поновлення дії експлуатаційного дозволу.	6
15.	Тема 7. Державна реєстрація потужностей. Контроль знань	4
	Разом за змістовим модулем	30
	<u>Змістовий модуль 3.</u>	
16.	Тема 1. Критерії та схеми з оцінки ризику та категоризації потужностей	4
17.	Тема 2. Концепції та підходи з проведення інспекцій харчових продуктів, заснованих на ризику	4
18.	Тема 3. Планування заходів держконтролю	4
19.	Тема 4. Проведення інспекцій потужностей операторів ринку харчових продуктів, заснованих на ризику.	4
20.	Тема 5. Державний контроль дотримання вимог щодо застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках	4

21.	Тема 6. Державний контроль дотримання вимог щодо простежуваності у харчовому ланцюзі.	2
22.	Тема 7. Інспектування експортних потужностей. Реєстр затверджених експортних потужностей. Вимоги до потужностей, що виробляють харчові продукти для їх ввезення (пересилання) на митну територію України, та порядок їх перевірки. Тимчасове припинення або виключення затверджених експортних потужностей з реєстру	4
23.	Тема 8. Вилучення та відкликання харчових продуктів. Причини та процедури. Контроль знань	4
	Разом за змістовим модулем	28
	Змістовий модуль 4.	
24.	Тема 1. Державна реєстрація об'єктів санітарних заходів.	4
25.	Тема 2. Державний контроль забою тварин. Передзабійне та післязабійне інспектування.	4
26.	Тема 3. Здійснення державного контролю на бійнях, гуртівнях та потужностях з розбирання та обвалювання м'яса	4
27.	Тема 4. Державний контроль обігу харчових продуктів на агропродовольчих ринках	4
28.	Тема 5. Державний контроль дотримання операторами ринку вимог щодо маркування харчових продуктів	6
29.	Тема 6. Державний контроль дотримання вимог операторами ринку, які здійснюють первинне виробництво та ведення записів щодо забезпечення безпеки харчових продуктів	4
30.	Тема 7. Державний контроль дотримання вимог поводження з відходами.	6
	Разом за змістовим модулем	32

1. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міжнародна діяльність у сфері безпеки та якості харчових продуктів	4
2.	Міжнародне законодавство. Кодекс Аліментаріус.	
3.	Кодекс Аліментаріус. Загальні принципи гігієни харчових продуктів.	
4.	Внутрішній ринок ЄС, зовнішні кордони	
5.	Установи, відповідальні за безпеку харчових продуктів, захист споживачів та здоров'я тварин на європейському та міжнародних рівнях	
6.	Принципи офіційного контролю на потужностях із забою та первинної переробки забійних тварин.	
7.	Особливості організації державного контролю на фермах з виробництва яловичини	

8.	Особливості організації державного контролю на фермах з виробництва свинини	4
9.	Особливості організації державного контролю на фермах з виробництва козлятини і баранини	4
10.	Особливості організації державного контролю на фермах з виробництва м'яса птиці та кролятини	4
11.	Особливості організації державного контролю на потужностях з виробництва гідробіонтів	4
12.	Ветеринарно-санітарний контроль холодильної обробки м'яса і м'ясопродуктів	4
13.	Ветеринарно-санітарний контроль виробництва харчових тваринних жирів, обробки субпродуктів і кишкових фабрикатів	4
14.	Ветеринарно-санітарний контроль виробничих процесів у шкुरुзасолювальному цеху та в цехах кормових і технічних продуктів	4
15.	Ветеринарно-санітарний контроль консервного виробництва	4
16.	Ветеринарно-санітарний контроль ковбасних виробів і копченостей	4
17.	Ветеринарно-санітарний контроль за хвороб тварин і птиці, які передаються людині через м'ясо	4
18.	Організація державного контролю на державному кордоні та транспорті України	12

2. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист лабораторних / практичних, робіт, проєктів;
- пірінгове оцінювання, самооцінювання.

3. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму;
- метод гейміфікованого навчання.

4. Оцінювання результатів навчання.

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводить у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України»

4.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Контроль безпеки харчових продуктів в ЄС		
Лабораторна робота 1	Політичні та технічні міжнародні організації. Їх завдання та стратегічні цілі. Загальні положення законодавства ЄС.	10
Лабораторна робота 2.	Структура Кодексу Аліментаріус: загальні стандарти; вертикальні стандарти. Комісія Кодекс Аліментаріус, її склад та стратегічні завдання. Процедури офіційного контролю.	10
Лабораторна робота 3	Спільний ринок та вільний рух товарів у межах ЄС. Основи законодавства ЄС щодо продуктів харчування та ветеринарної медицини. Основні етапи аудиту.	10
Лабораторна робота 4	Завдання DG Sante, EFSA, WOAH. Міжнародні ветеринарні організації. Контроль сторонніх речовин у кормах та забруднювачів у харчових продуктах.	10
Лабораторна робота 5.	Офіційний аудит на потужностях з переробки молока, м'яса, риби, яєць, меду, кормів тощо.	10
Лабораторна робота 6.	Особливості офіційного аудиту на малих потужностях.	10
Лабораторна робота 7.	Особливості інспектування органічних операторів ринку харчових продуктів.	10
Модульна контрольна робота 1.		30
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. Законодавство України щодо здійснення державного контролю		
Лабораторна робота 1.	Нормативно-правові акти України стосовно державного контролю. Види та процедури державного контролю.	10
Лабораторна робота 2.	Основні засади діяльності компетентного органу у сфері державного контролю. Надання повноважень на здійснення окремих заходів державного контролю.	10
Лабораторна робота 3.	Засади та порядок здійснення державного контролю. Права та обов'язки державних інспекторів.	10
Лабораторна робота 4.	Планування державного контролю. Види та порядок затвердження планів державного контролю.	10
Лабораторна робота 5.	Права та обов'язки операторів ринку щодо здійснення державного контролю потужностей та об'єктів санітарних заходів.	10
Лабораторна робота 6.	Дозвільні документи, які отримують оператори ринку харчових продуктів, що	10

	провадять діяльність, пов'язану з виробництвом та/або зберіганням харчових продуктів тваринного походження. Порядок видачі, тимчасове припинення та поновлення дії експлуатаційного дозволу.	
Лабораторна робота 7.	Порядок державної реєстрації потужностей.	10
Модульна контрольна робота 2.		30
Разом за модулем 2		100
Модуль 3. Концепції та підходи з проведення інспекцій харчових продуктів, заснованих на ризику		
Лабораторна робота 1.	Критерії та схеми з оцінки ризику та категоризації операторів ринку.	10
Лабораторна робота 2.	Концепції та підходи з проведення інспекцій харчових продуктів, заснованих на ризику	10
Лабораторна робота 3.	Порядок планування заходів державного контролю	10
Лабораторна робота 4.	Проведення інспекцій потужностей операторів ринку харчових продуктів, заснованих на ризику.	10
Лабораторна робота 5.	Державний контроль дотримання вимог щодо застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках	10
Лабораторна робота 6.	Державний контроль дотримання вимог щодо простежуваності у харчовому ланцюзі.	10
Лабораторна робота 7.	Інспектування експортних потужностей. Реєстр затверджених експортних потужностей. Вимоги до потужностей, що виробляють харчові продукти для їх ввезення (пересилання) на митну територію України, та порядок їх перевірки. Тимчасове припинення або виключення затверджених експортних потужностей з реєстру.	5
Лабораторна робота 8.	Вилучення та відкликання харчових продуктів. Причини та процедури.	5
Модульна контрольна робота 3.		30
Разом за модулем 3		100
Модуль 4. Державний контроль обігу харчових продуктів		
Лабораторна робота 1.	Порядок державної реєстрації об'єктів санітарних заходів.	10
Лабораторна робота 2.	Державний контроль забою тварин. Передзабійний та післязабійний огляд.	10
Лабораторна робота 3.	Проведення державного контролю на бійнях, гуртівнях та потужностях із розбирання та обвалювання м'яса.	10

Лабораторна робота 4.	Порядок державного контролю обігу харчових продуктів наагропродовольчих ринках	10
Лабораторна робота 5.	Державний контроль дотримання операторами ринку вимог щодо маркування харчових продуктів.	10
Лабораторна робота 6.	Державний контроль дотримання вимог операторами ринку, які здійснюють первинне виробництво та ведення записів щодо забезпечення безпечності харчових продуктів.	10
Лабораторна робота 7.	Державний контроль дотримання вимог поводження з відходами та побічними продуктами тваринного походження.	10
Модульна контрольна робота 4.		30
Разом за модулем 4		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен/залік		30
Разом за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$
Курсовий проєкт/робота (за наявності)		100

4.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

4.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

5. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3124>)
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
  - методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти;

- програма виробничої практики.

6. Рекомендовані джерела інформації

Навчальні посібники

1. Безпечність та якість харчових продуктів: навчальний посібник / Якубчак О. М., Таран Т.В. – ЦП.: «Компринт», 2019. – 206 с.
  2. Гігієна первинної переробки тварин і продуктів забою / Якубчак О.М., Тютюн А.І., Таран Т.В. – К.: «КОМПРИНТ», 2015. – 9,8 др.арк.
  3. О.М. Якубчак, Т.В. Таран Гігієна виробництва м'ясних продуктів /– К: ЦП «Компринт». - 2015.
-
1. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів». № 771/97-ВР зі змінами.
  2. Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, ветеринарну медицину та благополуччя тварин (назва із змінами, внесеними згідно із Законом України від 04.02.2021 р. N 1206-IX
  3. Закон України «Про безпечність та гігієну кормів». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 10, ст.53.
  4. Довгостроковий план державного контролю в окремих сферах державного контролю, здійснення якого належить до компетенції Держпродспоживслужби, на 2022-2026 роки.
  5. Закон України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 7, ст.41.
  6. Постанова КМУ від 07.05.2022 р. № 537 «Деякі питання державного контролю за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, державного ветеринарно-санітарного контролю і ввезення вантажів на митну територію України у період воєнного стану».
  7. Постанова КМУ від 21 серпня 2019 р. № 787 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності із зберігання зерна та продуктів його переробки і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів».
  8. Постанова КМУ від 23 жовтня 2019 р. № 908 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності з виробництва ветеринарних препаратів та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів»
  9. Постанова КМУ від 24 липня 2019 р. № 648 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері ветеринарної практики та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів».
  10. Постанова КМУ від 31 жовтня 2018 р. № 896 «Деякі питання здійснення планових заходів державного контролю Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів».

Монографії

1. Удосконалення технологічних процесів одержання молока з мінімальним бактеріальним обсіменінням. [Монографія] / О.М. Якубчак, О.М. Джміль, В.І. Джміль, Т.В. Таран. – К.: ЦП "Компринт", 2020. – 19,9 др. арк.

Навчально-методична література

1. О.М. Якубчак, Т.В. Таран «Конспект лекцій до змістового модуля 1 «Основи технології, гігієна отримання та версанекспертиза молока і молочних продуктів». Методичні вказівки. Київ: «ЦП «Компринт». – 2019. – 42 с.
2. Методичні вказівки до лабораторних робіт з дисципліни «Гігієна харчових продуктів (Частина 1). Якубчак О.М., Таран Т.В. ЦП Компринт. – 2021 – 5,9 др. ар.
3. О.М. Якубчак, Т.В. Таран. Конспект лекцій до модуля 2 з дисципліни "Екотрофологія" Методичні вказівки. К.: ЦП Копмринт, 2020. – 46 с.
4. Таран Т.В., Якубчак О.М. Методичні вказівки Конспект лекцій до модуля 2 з дисципліни "Екотрофологія" К.: ЦП Копмринт, 2020. – 46 с.
5. Якубчак , Таран Т.В., Галабурда М.А. Конспект лекцій до вивчення дисципліни «Гігієна харчових продуктів» (Частина 1). ЦП Компринт . – 2021 – 6,9 др. ар.
6. Якубчак, Т. В. Таран, Ю.В. Гриб. Конспект лекцій до вивчення дисципліни «Гігієна харчових продуктів» (Частина 2). ФОП «Ямчинський О.» – 2022. – 6,75 др. арк.
7. Якубчак, Т. В. Таран, Ю.В. Гриб. Гігієна дичини. Конспект лекцій для студентів освітнього ступеня «Магістр» зі спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» . ФОП «Ямчинський О.» – 2022. – 3,31 др. арк.

Публікації у фахових виданнях

1. Якубчак О. М., Таран Т. В. Вплив саркоцист на зміни гістологічної структури м'яса // Ukrainian journal of veterinary sciences. Український часопис ветеринарних наук. – Vol. 10. № 2. – 2019. – С. 56–63. <https://doi.org/10.31548/ujvs2019.03.008>
DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/ujvs2019.03.008>
2. В. І. Хомутенко, О. М. Якубчак, Т. В. Таран. Безпечність консервів м'ясних з яловичини за вмістом токсичних елементів. Ukrainian journal of veterinary sciences. Vol.11, №1, 2020. – 112–120. <http://doi.org/10.31548/ujvs2020.01.012>
3. О. М. Якубчак, Т. В. Таран, І.В. Забарна, І.Я. Головка Вплив про- і пребіотиків та деяких антибактеріальних препаратів на якість м'яса курчат-бройлерів. Сучасне птахівництво №01–02(206–207) січень–лютий 2020. – с. 22 – 27.
4. V.O. Ushkalov, O.M. Iakubchak, T.V. Taran, S.V. Midyk, N.Ya. Dudchenko Selected quality indicators of sunflower seed and oil sold in Ukraine. Ukrainian journal of veterinary sciences. Vol.11, №2, 2020. – 53–62. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Veterenarna/article/view/14011>
5. О.М. Iakubchak, T.V. Taran, S.V. Midyk, V.V. Danchuk, N.Ya. Dudchenko, L.M. Vygovska. Quality of raw milk and its fatty acid composition. Ukrainian journal of veterinary sciences. Vol.12, №3, 2021. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Veterenarna/article/view/ujvs2021.03.004>
6. О.М. Iakubchak, T.V. Taran, V.O., Ushkalov, S.V. Midyk. Physicochemical and microbiological research of raw-milk material. Ukrainian journal of veterinary sciences. Vol.12, №2, 2021. – 26–37. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Veterenarna/article/view/ujvs2021.02.003>
7. Якубчак О.М., Болгова О.С., Таран Т.В., Гриб Ю.В. Гематологічні та біохімічні показники лабораторних щурів за застосування пробіотичних бактерій *V.licheniformis* та *V.subtilis* // Сучасне птахівництво. 2022. – № 7–8. – С. 20–26.
8. Войцехівський В.М., Корнієнко В.І., Хижняк С.В., Мідик С.В., Березовський О.В., Таран Т.В., Полтавченко Т.В. Шляхи міграції наночастинок наземними і водними екосистемами // Екологічні науки. Вип. 3 (48). – 2023. – С. 32–36. DOI <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2023.eco.3-48.4>
9. Р. Колач, О.М. Якубчак, Т.В. Таран, Ю.В. Гриб. "Показники безпечності та якості ріпакового і соняшникового меду з різних областей України" // Український часопис ветеринарних наук, Том 14, № 1, 2023. С. 39-56.

Публікації, що входять до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection

1. Laposha O.A., Senin S.A., Midyk S.V., Iakubchak O.M., Taran T.V., Zabarna I.V., Ishchenko L.M., Ishchenko V.D., Ushkalov V.O. Determination of T-2 and HT-2 Toxin in Wheat Grain by HPLC with Fluorescence Detection. Methods Objects Chem. Anal. 2020, 15(3), 137-143. <https://doi.org/10.17721/moca.2020.137-143>
<https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85163188552&origin=resultslist>

2. Laposha O.A., Senin S.A., Midyk S.V., Iakubchak O.M., Taran T.V., Zabarna I.V., Ishchenko L.M., Ishchenko V.D., Ushkalov V.O. Determination of T-2 and HT-2 Toxin in Wheat Grain by HPLC with Fluorescence Detection. *Methods Objects Chem. Anal.* 2020, 15(3), 137-143. <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000615098300006>
3. Olha Iakubchak, Lida Adamenko, Tetiana Taran, Olena Sydorenko, Tatyana Rozbytska, Nina Tverezovska, Valentyna Israelian, Nataliia Holembovska, Alina Menchynska, Anastasiia Ivaniuta The study of the cytotoxic effect of disinfectants *Potravinarstvo Slovak Journal of Food Sciences* vol. 17, 2023, p. 82-95. <https://doi.org/10.5219/1822> **квартиль 3**. <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85110393797&origin=resultslist>
4. Iakubchak, O. M., Vivych, A. Y., Hryb, J. V., Danylenko S. H., & Taran, T. V. (2024). Production and meat quality of broiler chickens with the use of a probiotic complex of bifidobacteria and lactobacilli. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*, 15(3), 477-482. <https://doi.org/10.15421/022467> <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85208383990&origin=recordpage>

Публікації в інших іноземних виданнях

1. I.V. Zabarna, O.N. Yakubchak, T.V. Taran, I.V. Jacenko, S.V. Midyk, V.O. Ushkalov. Influence of the "Probix" food additive and antibacterial preparations on the morphology of internal organs of broiler chickens. *Research journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences*. V 10 (3), P.391-401 - 2019. <https://doi.org/10.33887/rjpbcs/2019.10.3.48>.
2. O.N. Yakubchak¹, I.V. Zabarna^{2*}, T.V. Taran¹, I.V. Jacenko³, S.V. Midyk¹, Dzhmil, V.I.⁴, A. A. Antipov⁴ "Toxico-biological estimation of meat of broiler chickens after the use of feed additive *Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences (RJPBCS)*. V 10 (4), p. 65–73 - 2019. [https://www.rjpbcs.com/pdf/2019_10\(4\)/%5b10%5d.pdf](https://www.rjpbcs.com/pdf/2019_10(4)/%5b10%5d.pdf)

Перелік додаткових чинних нормативно-правових актів

1. Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин: Закон України від **16.12.2025**. № **4718-IX**. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1206-20#Text>.
2. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 № 771/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
3. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції: Закон України від 14.01.2000 № 1393-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1393-14#Text>.
4. Про молоко та молочні продукти Закон України від 24.06.2004 № 1870-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1870-15#Text>.
5. Про мисливське господарство та полювання: Закон України від 22.02.2000 № 1478-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14#Text>.
6. Про аквакультуру: Закон України від 18.09.2012 № 5293-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5293-17#Text>.
7. Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них: Закон України від 06.02.2003 № 486-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/486-15#Text>.
8. Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів: Закон України від 08.07.2011 № 3677-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3677-17#Text>.
9. Про безпечність та гігієну кормів: від 21.12.2017 № 2264-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2264-19#Text>.
10. Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною: Закон України від 07.04.2015 № 287-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287-19#Text>.
11. Про бджільництво: Закон України від 22.02.2000 № 1492-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1492-14#Text>.
12. Про захист прав споживачів: Закон України № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>.
13. Про ідентифікацію та реєстрацію тварин : Закон України від 04.06.2009 № 1445-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1445-17#Text>.

14. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 р. № 4004–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>.
15. Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів: Закон України від 31.05.2007 № 1103-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1103-16#Text>.
16. Ветеринарно-санітарні правила для боєнь, забійно-санітарних пунктів господарств та подвірного забою тварин. Наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства аграрної політики України від 14 січня 2004 року № 4. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 січня 2004 р. за № 121/8720.
17. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 № 877-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>.
18. Порядок видачі ветеринарних документів від 21.11.2013 № 857. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/857-2013-%D0%BF#Text>.
19. Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів № 667. 667-2015-п. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/667-2015-%D0%BF#Text>.
20. Правила проведення лабораторних досліджень (випробувань) молока і молочних продуктів на агропродовольчих ринках. Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 25 листопада 2024 року № 4150 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2056-24#Text>.
21. Правила транспортування тварин. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 р., № 1402. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-2011-%D0%BF#Text>.
22. Правила передзабійного ветеринарного огляду тварин і ветеринарно-санітарної експертизи м'яса та м'ясних продуктів. Затверджені наказом Державного департаменту ветеринарної медицини України від 07.06.2002, № 28 та зареєстровані у Міністерстві юстиції України 21.06.2002 за № 524/6812. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0524-02#Text>.
23. Ветеринарно-санітарні правила для боєнь, забійно-санітарних пунктів господарств та подвірного забою тварин. Затверджено наказом № 4 Держдепартаменту ветеринарної медицини Мінагрополітики України 14.01.2004 р. Зареєстровано в Мінюсті України 28.01. 2004 р. за № 121/8720. URL:
24. Інструкція із застосування позначки придатності та ветеринарних штампів. Затверджена наказом Державного комітету ветеринарної медицини України від 02.02.2010, № 46 і зареєстрована в Міністерстві юстиції України 07.04.2010 за № 278/17573. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0278-10#Text>.
25. Інструкція з товарознавчої оцінки та маркування м'яса. Затверджено Міністерством аграрної політики та продовольства України, наказ №587 від 01.11.2011 р. Зареєстровано в Мінюсті України 17.11.2011 р. за № 1317/20055 (зі змінами за наказом № 163 від 04.04.2012 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1317-11#Text>.
26. Інструкція з діагностики, профілактики та ліквідації трихінельозу тварин, затверджена наказом Державного департаменту ветеринарної медицини Мінагрополітики від 03.08.2007, № 79, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 17.08.2007 за № 951/14218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0951-07#Text>.
27. Інструкція з порядку ветеринарного клеймування шкіряної та хутрової сировини. Затверджено наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 3 липня 2001 р. № 52. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 3 жовтня 2001 р. за № 855/6046. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0855-01#Text>.
28. Правила перевезення швидкопсувних вантажів. Затверджено наказом Міністерства транспорту України від 9.12.2002 р., № 873. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2002 р. за № 1031/7319. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1031-02#Text>.
29. Правила ветеринарно-санітарної експертизи яєць свійської птиці. Затверджені наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини від 07.09.01, № 70 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 27.09.01 за № 850/6041. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0850-01#Text>.
30. Ветеринарно-санітарні правила для суб'єктів господарювання (потужностей, цехів) з переробки птиці та виробництва яйце продуктів. Затверджені наказом Головного державного

інспектора ветеринарної медицини від 07.09.01, № 70 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 27.09.01 за № 850/6040. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0849-01#Text>.

31. Ветеринарно-санітарні вимоги для потужностей (об'єктів) з виробництва продуктів бджільництва. Затверджено наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України 08.08.2012 р., № 491, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 31.08.2012 р. за № 1469/21781. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1469-12#Text>.

32. Мед натуральний. Технічні умови: ДСТУ 4497: 2005. К.: Держспоживстандарт України, 2007. (Національний стандарт). URL: https://lab.biz.ua/apps/dstu_4497-2005.pdf.

33. Ветеринарно-санітарна експертиза меду та продуктів бджільництва. Порядок проведення: СОУ 01.25-37-371:2005. К.: Мінагрополітики України, 2005. – (Національний стандарт).

34. Порядок видачі ветеринарно-санітарного паспорта пасіки. Затверджено наказом Міністерства аграрної політики України, УААН від 20.09.2000 р. № 184/82, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23.10.2000 р. за № 736/4957. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-21#Text>.

35. Інструкція щодо попередження та ліквідації хвороб і отруєнь бджіл. Затверджено Наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини 30.01.2001, № 9. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 12 лютого 2001 р. за № 131/5322. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0131-01#Text>.

36. Ветеринарно-санітарні правила для ринків, затвержені наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 04.06.96 № 23. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0314-96#Text>.

37. Державні гігієнічні нормативи. Допустимі рівні вмісту радіонуклідів ^{137}Cs і ^{90}Sr у продуктах харчування та питній воді (ДР-2006). Затвержені Наказом МОЗ України № 256 від 03.05.2006 р. Зареєстровано в Мініюсті України 17.07. 2006 р. за № 845/12719. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0845-06#Text>.

38. Порядок відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення дослідження: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.06. 2002 р., № 833. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/833-2002-%D0%BF#Text>.

39. Акт, складений за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері ветеринарної медицини. Затверджено наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України 07 березня 2018 року № 130. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0366-18#Text>.

40. Порядок надання статусу офіційного ветеринарного лікаря, уповноваженого ветеринара, працівника бійні, уповноваженого на виконання обов'язків помічника державного ветеринарного інспектора, та здійснення їх діяльності. Затверджено наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України 16 березня 2018 року, № 141. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 березня 2018 р. за № 368/31820. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0368-18#Text>.

41. Методичні рекомендації «Настанова з належної виробничої та гігієнічної практики (GMP/GHP) виробництва м'яса», затвержені Науково-методичною радою Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України (протокол № 4 від 21.12.2011 р.).

42. Гігієнічні вимоги до м'яса птиці та окремих показників його якості. Затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України 06.08.2013 № 694. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13 серпня 2013 р. за №1379/23911. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1379-13#Text>.

43. ДСанПіН 8.8.1.2.3.4-000–2001 Допустимі дози, концентрації, кількості та рівні пестицидів у сільськогосподарській сировині, харчових продуктах, повітрі робочої зони, атмосферному повітрі, воді водоймищ, ґрунті. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0137588-01#Text>.

44. ДР-97 Допустимі рівні вмісту радіонуклідів ^{137}Cs і ^{90}Sr в продуктах харчування та питній воді, затвержені Міністерством охорони здоров'я України 19.08.1997 р. за № 255. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0255282-97#Te>

